

Curs EPOMA

Història del cristianisme antic (ss. I ~ VI)

Presentació

Tradicionalment, la història del cristianisme antic (segles I-VI) s'acostuma a dividir en dos períodes: abans i després del regnat de Constantí I (306-337). L'estudi del primer d'aquests segments cronològics (segles I-III) està dominat per tres grans temes: els interrogants entorn Jesús i el missatge original de la seva predicació, la tasca de Pau com a veritable fundador del cristianisme i, sobretot, el perquè de les sagnants persecucions contra els cristians endegades pels emperadors romans. Es tracta, doncs, d'una època considerada cabdal per a la consolidació del cristianisme com a religió oficial de l'Imperi al segle IV. I és per això que, en general, la bibliografia més tradicional i conservadora, ha acostumat a presentar aquest període amb uns tints mítics, cas de l'heroica resistència dels cristians amagats a les catacumbes, que en aquest curs procurarem matisar.

L'època de les persecucions acaba amb l'ascens al tron de Constantí I, qui inicia una política de col·laboració amb els bisbes culminada en aliança en temps de Teodosi I (378-390).

La davallada de l'Imperi a Occident i l'afirmació del cesaropapisme a Orient afavoriran una evolució diferencial del cristianisme antic en ambdues parts de l'Imperi (segles V-VI). A Occident, l'Església de Roma aconseguirà imposar la seva autoritat sobre els diferents reialmes germànics mentre que, a Orient, els bisbes quedaran sotmesos a l'autoritat imperial.

No obstant, en el darrer bloc, considerem necessari anar una mica més enllà d'aquesta frontera cronològica per tal de presentar el resultat final de les tendències ideològiques del cristianisme antic, culminades en la creació d'una entitat política nova i original, el Sacre Imperi Romà Germànic, i en la ruptura total amb Constantinoble en el 1054.

Vinculacions

Aquest curs forma part dels **Estudis sobre Història i Civilització del Pròxim Orient i la Mediterrània Antiga (EPOMA)**. Si desitgeu conèixer els Estudis complets sol·liciteu-nos el programa extens, on s'explica tota la programació.

Professor

Carles Buenacasa Pérez

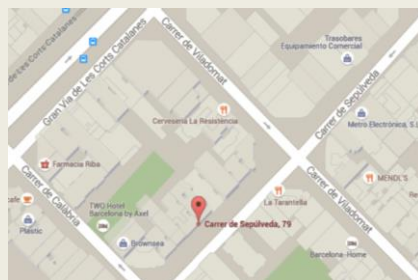
Dr. en Història Antiga i Professor Agregat a la Secció d'Història Antiga de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

Informació pràctica

Lloc

Arqueonet

C/ Sepúlveda 79 - 08015 Barcelona
Metro: Línia 1 Rocafort

Data i hora

Els dijous, del 4 d'octubre de 2018 a l'11 d'abril de 2019 (excepte els dies 1 i 8 de novembre, 6 de desembre i 14 de març).

De 19.30h a 21.00h.

22 sessions

Preu

330 €

Consulteu-nos els terminis de pagament

Inscripció

Per qualsevol de les següents vies:

- **Per la web:** accedint a l'enllaç: http://www.arqueonet.net/cat_contacte.html
- **Per e-mail:** enviant un e-mail a arqueonet@arqueonet.net, indicant l'activitat a la que us voleu inscriure, el nom i cognoms, l'e-mail i el telèfon de contacte
- **Per telèfon:** als números 937423014 ó 667013352
- **Presencialment:** a Arqueonet, C/Sepúlveda 79 de Barcelona

Programa

Mòdul 1: JESÚS I LES ARRELS JUEVES DEL PRIMER CRISTIANISME

Els dijous, del 4 d'octubre al 15 de novembre de 2018 (excepte els dies 1 i 8 de novembre), de 19.30h a 21h.

5 sessions:

1. El judaisme i els seus protagonistes en els temps previs al naixement de Jesús.
2. El context polític de la dominació romana a Judea i la versemblança històrica de Jesús.
3. Jesús com a messiès: la realitat històrica rere la biografia neotestamentària.
4. Pau, Pere, Joan i la família de Jesús: disputes i aliances en la Jerusalem del segle I pel lideratge de la comunitat cristiana.
5. Les revoltes jueves i la definitiva separació de camins entre jueus i cristians.

Mòdul 2: LA CONFIGURACIÓ D'UNA IDENTITAT ESPECÍFICAMENT CRISTIANA

Els dijous, del 22 de novembre de 2018 al 10 de gener de 2019 (excepte el 6 de desembre i festes Nadal), de 19.30h a 21h.

5 sessions:

1. Les primeres topades entre els cristians i l'Imperi: Claudi, Neró i Domicià.
2. La difícil convivència entre pagans i cristians per causa de les diferències d'ideari.
3. Les relacions entre els cristians i l'Imperi en temps dels Antonins.
4. Els aspectes socials i organitzatius de les primeres comunitats cristianes.
5. La recerca dels primers espais de culte i els mites entorn les catacumbes, unes necròpolis envoltades d'un innecessari halo de misteri.

Mòdul 3: EL CRISTIANISME PERSEGUIT I EL PROCÉS DE RECONeixEMENT ESTATAL

Els dijous, del 17 de gener al 7 de febrer de 2019, de 19.30h a 21h.

4 sessions:

1. El proselitisme cristià a Occident i les persecucions contra els cristians en els temps entre Deci i Valerià (244-260).
2. La "Gran Persecució" (303-313): el fracàs d'una repressió hàbilment planificada.
3. La fi de l'era de la proscripció: Constantí I i el mal anomenat "Edicte de Milà" (313).
4. La basílica cristiana i la conquesta de l'espai urbà pels cristians.

Mòdul 4: L'ALIANÇA AMB L'IMPERI I L'EVOLUCIÓ VERS UN MODEL DE CRISTIANISME "ÀULIC"

Els dijous, del 14 de febrer al 21 de març de 2019 (excepte el 14 de març), de 19.30h a 21h.

5 sessions:

1. Constantí I, el "bisbe pels assumptes estrangers", i la transcendència històrica del concili de Nicea (325).
2. Els problemes de deixar l'ortodòxia en mans dels emperadors: els èxits i fracassos dels successors de Constantí I (337-378).
3. La política religiosa de Teodosi el Gran (378-395) i la repressió de l'heterodòxia: l'edicte de Tessalònica i el concili de Constantinoble I.
4. La societat cristiana dels segles IV-V i els grans debats doctrinals dels segles V-IX i els concilis ecumènics de l'Església: d'Efes (431) a Constantinoble IV (869-870).
5. Vers la cristianització de la societat pagana: el culte dels sants, el calendari cristià i la secularització dels jocs.

Mòdul 5: LA SEPARACIÓ DE CAMINS ENTRE EL CRISTIANISME OCCIDENTAL I L'ORIENTAL

Els dijous, del 28 de març a l'11 d'abril de 2019, de 19.30h a 21h.

3 sessions:

1. A la recerca de la primacia romana: les teologies polítiques occidentals front al cesaropapisme bizantí.
2. Gregori el Gran (590-604) i el paper de l'Església romana amb relació als regnes germànics: una *renouatio imperii* en clau espiritual.
3. La "Donació de Constantí" i el llarg procés de ruptura amb l'Imperi romà d'Orient: el Gran Cisma (1054).